

~i: *agi laŭ la ~o de iu*; *sub la ~o de la instinkto de memkonservo* Z. **Mal~i.** Deadmoni iun de io, malkonsili ion al iu. **Sub~i.** Ne rekte, alude ~i. **Rim.:** Inter la supre montritaj sinonimoj, **admoni**, **instigi**, **stimuli** enhavas en si la ideon de celado al ia ago, dum **influi**, **inklinigi**, **inspiri** ne enhavas tiun ideon. **Admoni** k **instigi** montras, ke oni penas por decidigi iun al ia ago, dum **stimuli** signifas nur «peni por ke iu jam aganta agu pli vigle». Inter **admoni**, **impulsi** k **instigi** ekzistas tiu diferenco, ke **impulsi** povas havi kiel subjekton nur ian senton (*la kolero*, *amo impulsas lin*), dum **admoni** k **instigi** koncernas decidigantan personon alian ol la admonito aŭ aferon eksteran je la instigito. Plie, **admoni** enhavas la ideon de paroloj necesaj por decidigi, **impulsi** atentigas pri la subita komenco de la decidigo. Oni **admonas** prezentante logikajn motivojn k persvadajn parolojn, kontraŭe oni **instigas** per ekscitado de sento, k oni estas **impulsata** de nepripensita, preskaŭ senkonscia forto de la animo. Fine oni **admonas** nur al bonaĵoj aŭ noblaĵoj, dum oni **instigas** aŭ **konsilas** al ĉiaj faroj, eĉ al la malbonaj. **Influi** koncernas ĝeneralan efikon de iu aŭ io al iu, ne celante ian precizan agon aŭ animstaton. **Inklinigi** signifas «havigi al iu ian precizan animstaton, taŭge humorigi, agordi iun al difinita sento». Same kiel **impulsi**, **inklinigi** ordinare ne havas personon kiel subjekton (*lia sento inklinigas min al pardono*). **Inspiri** signifas «havigi al iu ideon aŭ senton» sed ne «decidigi iun al ia ago».

Instinkto. Aŭtomata aktiveco, ekzistanta precipe ĉe la bestoj, kiu evidentiĝas per nevolaj, nelernitaj k neperfekteblaj agoj: *la kruelaj ~oj de la tigro*; *la mirinda ~o de la abelo*, *kastoro*, *formiko*; *la migrantaj birdoj sin orienas per nekomprenebla ~o*; *~o de memkonservado* Z, *memkonserva ~o* (~o per kiu la besto aŭ la homo faras la agojn necesajn al konservado de sia vivo); *kvazaŭ kondukita de natura ~o*; *~a movo* (ne regata de la volo). Kp **IMPULSO**, **INTUICIO**.

Instituto. Daŭra publika aŭ privata organizo, fondaĵo: *la publikaj ~oj de lando*, *urbo*; *la juraj ~oj*; *la hospitaloj*, *la lernejoj estas plej utilaj ~oj*; *la Lond-*

ona komerca ĉambro estas lutmonde konata ~o. Kp **INSTITUTO**.

* **Instituto.** Nomo de diversaj institucioj, precipe uzata pri altlernejoj, aŭ korporacioj sciencaj k artistaj: *~o de hemio*, *de inĝenierarto*, *de komerco*; *la franca ~o* (tuto de la francaj kvin akademioj); *franca ŝtata ~o de junaj blinduloj*, *surdmululoj*. Kp **ESTABLEJO**, **INSTITUCIO**, **EDUKEJO**.

* **Instrui** (x). 1 Transdoni al iu sciencajn metodajn konojn aŭ utilajn precizajn sciojn: *dancu la dancisto*, *k muziku la muzikisto*, *sed ~u nur la ~ituloj* Z; *~i infanon pri gramatiko*; *~i gramatikon al infano*; *~i al iu la leĝojn* Z; *li ~is mian brakon streeĵ pafarkon* Z; *oni ~is ŝin danci k paradi*; *mi ~os vin*, *kion vi devas paroli* Z; *~i al iu*, *kiel (li povos) sukcesi*; *mi ~os (montros)*, *kio estas moki min* Z; *~i iun per sia ekzemplo*; *por ke la ~itaj lingvistoj povu tuj kompreni la tekston* Z; *la ~ita mondo* Z; *bone*, *tre alle ~ita homo* Z; *tiaj ~aj (de ~itulo) paroloj tre imponas* Z. 2 (f) (pp okazajoj) Montri al iu la laŭcelan konduton: *nin ~as eraro*, *kiun faras najbaro* Z; *~ita de la malfeliĉo*; *praktika sperto nin ~as*, *ke...*; *tio ~os al vi la singardemon*. Kp **LERNIGI**, **KLERIGI**, **EDUKI**, **INSTRUKCI**. ~(**ad**)o. Ago, arto de tiu, kiu ~as: *doni ~on*; *preni de io ~on* Z; *nova metodo por ~ado*; *la ministro de la publika ~ado*; *ricevi bonan ~adon*. ~(**aĵ**)o. Kono, scio ~ita al iu: *kano (batado) k ~o donas saĝon* Z; *la buŝo de la saĝulo semas ~on* Z; *aŭskulti*, *observi*, *malŝati ies ~ojn*; *profili la ~ojn de profesoro*; *laŭ la plej fresaj ~oj de la scienco*; *aŭskulti la ~ojn de la vivo* Z, *de la historio*; *tiu terura ekzemplo servu al vi kiel ~o* (Kp **LECIONO**, **ADMONO**, **PREDIKO**). ~(**itec**)o. Tuto de la akiritaj konoj, scioj; stato de ~ita homo: *havi ampleksan ~itecon*; *saĝon k ~on malpiuloj malestimas* Z. ~a. ~anta, ~oplena: *~a leciono*, *ekzemplo*, *rakonto*, *libro*. ~ejo. Lernejo. ~iĝi. Iĝi ~ita: *~iĝi sen profesoro*; *per fremda sperto neniu ~iĝas*; *~iĝu*, *juĝistoj de la tero* Z. ~isto Z. Homo, kiu profesie ~as (Kp **PROFESORO**, **DOCENTO**, **LEKTORO**). ~itulo Z. Homo bone ~ita (Kp **KLERULO**). **Moral~o.** ~o pri la moralaj devoj, pri la konduto. **Mem-**